

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

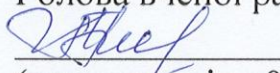
спеціальність *G11 Машинобудування*

спеціалізація *G11.03 Технологічні машини та обладнання*

галузь знань *G Інженерія, виробництво та будівництво*

Затверджено вченою радою інженерно-технологічного факультету

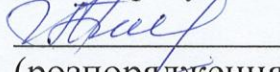
Голова вченої ради

 Олександра БІЛОВОД
(протокол від «02» вересня 2026 р. № 1)

Програма атестації

вводиться в дію з 02 вересня 2026 р.

Декан факультету

 Олександра БІЛОВОД
(розпорядження від «02» вересня 2026 р. № 32)

Полтава 2026

ПЕРЕДМОВА

Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітньо-професійна програма «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю G11 Машинобудування (спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання) галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво.

1. ВНЕСЕНО кафедрою механічної та електричної інженерії Полтавського державного аграрного університету 01 вересня 2025 р. протокол № 1.

2. РОЗРОБНИКИ:

1. Олександра БІЛОВОД, кандидат технічних наук, доцент
2. Станіслав ПОПОВ, кандидат технічних наук, доцент
3. Руслан ХАРАК, кандидат технічних наук, доцент
4. Олександр КАНІВЕЦЬ, кандидат технічних наук, доцент

СХВАЛЕНО

радою з якості вищої освіти спеціальності «Машинобудування»
Протокол від «01» вересня 2026 р. №1.

Голова ради з якості вищої освіти

Руслан ХАРАК

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти	4
2 Вимоги до кваліфікаційної роботи	5
3 Оцінювання рівня якості підготовки	7
4 Порядок присвоєння кваліфікації	9
5 Перелік нормативних документів, на яких базується програма атестації	9

Вступ

Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітньо-професійна програма «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю G11 Машинобудування (спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання) галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво (далі – Програма атестації) – це унормовані та регламентовані методики, призначені для кількісного та якісного оцінювання відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти, що пройшли підготовку за освітньо-професійною програмою «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю G11 Машинобудування (спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання) галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво.

Програма атестації встановлює:

- основні вимоги до атестації здобувачів вищої освіти;
- принципи формування і реалізації системи засобів атестації здобувачів вищої освіти;
- процедури, засоби і методи контролю результатів досягнення рівня якості підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою;
- процедуру та організацію захисту кваліфікаційної роботи;
- процедури та критерії оцінювання якості підготовки здобувачів вищої освіти.

1 Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти

1.1 Атестація здобувачів вищої освіти – це процес встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей за спеціальністю G11 Машинобудування (спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання) освітньо-професійної програми «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (галузь знань G Інженерія, виробництво та будівництво).

1.2 Атестація здійснюється на підставі засвоєння здобувачем програмних результатів навчання та сформованості фахових компетентностей в межах освітньо-професійної програми бакалавра з сільськогосподарського машинобудування за спеціальністю G11 Машинобудування (спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання).

1.3 Принципами формування і реалізації методик, призначених для кількісного та якісного оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей здобувачів, які пройшли підготовку за освітньо-професійною програмою Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю G11 Машинобудування (спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання) галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво є: актуальність, інформативність, дієвість, системність, предметність, комплексність, індивідуальність та диференційованість,

інноваційність, єдність вимог, об'єктивність і відкритість.

1.4 Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи відповідно до вимог стандарту вищої освіти України за спеціальністю 133 Галузеве машинобудування та до освітньо-професійної програми «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

1.5 У процесі атестації визначається рівень здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми у професійній діяльності у галузі інженерії, виробництва та будівництва, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук в умовах невизначеності та складності оточуючого середовища.

1.6 Атестація здобувачів вищої освіти щодо встановлення фактичної відповідності рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам освітньо-професійної програми «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю G11 Машинобудування (спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання), галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво здійснюється Екзаменаційною комісією зі спеціальності G11 Машинобудування (спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання), голова якої затверджується наказом ректора Полтавського державного аграрного університету (далі – ЕК).

2 Вимоги до кваліфікаційної роботи

2.1 Кваліфікаційна робота повинна забезпечувати оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва», першого **(бакалаврського)** рівня вищої освіти за спеціальністю G11 Машинобудування (спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання), галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво.

2.2 Кваліфікаційна робота є підсумковою роботою, яка дає змогу виявити рівень засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за спеціальністю на первинних посадах відповідно до узагальненого об'єкта діяльності.

2.3 Мета кваліфікаційної роботи – розв'язання спеціалізованих завдань та практичних проблем у галузі сільськогосподарського виробництва, здійснення інновацій, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2.4 Кваліфікаційна робота як метод оцінювання рівня якості підготовки має продемонструвати, що бакалавр володіє системою спеціальних знань, які здобуті у процесі навчання та практичної підготовки на рівні новітніх досягнень у предметній області діяльності. Це є запорукою його мислення, творчої та професійної діяльності.

2.5. Здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинен продемонструвати вміння:

– розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі сільськогосподарського виробництва;

– працювати з інформаційними джерелами (законодавчими і нормативними документами, науковою спеціальною літературою, у тому числі виданою іноземними мовами, матеріалами Інтернету та Інтранету, даними звітності);

– викладати матеріал логічно та аргументовано;

– використовувати новітні дидактичні технології і методи;

– опановувати сучасні методи для проведення теоретичних і емпіричних досліджень;

– використовувати набуті навички для розроблення пропозицій і обґрунтування рекомендацій з предмета дослідження;

– робити висновки щодо результатів роботи.

2.6 Виклад змісту кожного питання кваліфікаційної роботи має бути цілісним, логічним, доказовим і пояснювальним та аргументованим. Кваліфікаційна робота повинна відповідати таким вимогам і містити:

– системний аналіз проблеми відповідно до предмета дослідження;

– реальні обґрунтовані пропозиції щодо розв’язання спеціалізованих завдань та проблем у галузі сільськогосподарського виробництва, актуальні для впровадження у практику;

– бути належно оформленою і мати всі необхідні супровідні документи.

2.7 Тема кваліфікаційної роботи має відображати проблематику галузі сільськогосподарського виробництва і конструюватися на основі нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованого у результатах навчання, що формують складові професійної компетентності бакалавра.

2.8 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання правил і процедури проведення захисту кваліфікаційної роботи шляхом:

– уніфікації умов проведення, засобів оцінювання, методик оброблення результатів та форм їхнього подання;

– інформаційно-консультативної та психологічної підготовки здобувачів вищої освіти;

– використання критеріїв об’єктивного оцінювання.

2.9 Кваліфікаційна робота бакалавра повинна мати обсяг близько 35...40 сторінок у редакторі MS Word (гарнітура Times New Roman, 14 пт, міжрядковий 1,5 інтервал), а також графічну частину в обсязі 3-5 аркушів формату А1 (залежно від повноти матеріалу). Кількість використаних джерел посилання (література) – 35...40. До обсягу кваліфікаційної роботи не включають список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$. Зміст кваліфікаційної роботи має бути детальним і містити: вступ, розділи, висновки, перелік джерел посилання, додатки (за наявності). Зміст та обсяг графічної (ілюстративної) частини роботи повинні бути достатніми для повного розкриття суті роботи. Невідповідність між пояснювальною запискою та графічною частиною неприпустима.

2.10 Оформлення кваліфікаційної роботи має відповідати загальним вимогам до наукових робіт згідно з державним стандартом ДСТУ 3008-2015 «Документація. Звіти у сфері науки та техніки. Структура і правила оформлення». Під час складання списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та

документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

2.11 Процедурні вимоги щодо виконання, оформлення супровідних документів кваліфікаційної роботи та захисту в екзаменаційній комісії наведені у Методичних рекомендаціях до виконання кваліфікаційної роботи.

2.12 Відповідність оформлення кваліфікаційної роботи встановленим вимогам визначається шляхом проведення нормоконтролю науково-педагогічним працівником, що має відповідне навчальне навантаження.

2.13 При написанні кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності, а саме:

- здійснювати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надавати достовірну інформацію про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність.

Порядок перевірки кваліфікаційних робіт на наявність запозичень з інших джерел регламентується документом системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ПДАУ «Порядок про перевірку текстових документів (наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт) на наявність запозичень з інших документів».

2.14 Захист кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно на відкритому засіданні екзаменаційної комісії.

3 Оцінювання рівня якості підготовки

3.1 Оцінювання рівня якості підготовки бакалавра за спеціальністю G11 Машинобудування (спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання) здійснюють члени ЕК на основі встановлених правил, принципів (об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності та компетентнісного підходу), критеріїв, системи і шкали оцінювання з використанням форм і методів діагностики, визначених програмою атестації, з урахуванням рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей.

3.2 Об'єктом оцінювання якості підготовки бакалавра є набута система компетентностей бакалавра за спеціальністю G11 Машинобудування (спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання), відтворена за результатами тестування.

3.3 Результати оцінювання рівня якості підготовки бакалавра за спеціальністю G11 Машинобудування (спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання) повинні довести, що випускник:

- має концептуальні знання, здобуті у процесі навчання та практичної діяльності, включаючи основи знань сучасних досягнень науки у галузі інженерії, виробництва та будівництва для сфери сільськогосподарського виробництва;
- вміє розв'язувати складні та непередбачувані завдання і проблеми щодо предмету професійної діяльності, що вимагає самостійного збирання та

інтерпретації інформації, вибору методів та засобів вирішення, застосування інноваційних підходів.

3.4 Автор кваліфікаційної роботи має продемонструвати: вміння логічно і аргументовано викладати матеріал, формулювати висновки; вміння працювати з літературними джерелами та виконувати якісні проектні рішення.

3.5 Рівень якості підготовки здобувача вищої освіти визначається за системами оцінювання: Європейською кредитно-трансферною системою (ЄКТС) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F»); 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

3.6 Критеріями оцінювання кваліфікаційної роботи є: чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми проекту в цілому; стилю викладення; відсутність орфографічних і синтаксичних помилок; правильне оформлення роботи відповідно до державних стандартів (при значних відхиленнях від встановлених вимог робота може бути взагалі недопущена до захисту або це суттєво вплине на загальну оцінку).

3.7 Кваліфікаційна робота з ознаками плагіату рішенням екзаменаційної комісії не допускається до розгляду. Їй виставляється незадовільна оцінка, а захист нової (на іншу тему) можливий не раніше ніж через рік. Плагіатом вважається: перефразування частин тексту інших авторів без посилання на джерело; оприлюднення твору, написаного третьою особою на замовлення здобувача вищої освіти; копіювання письмових робіт інших здобувачів вищої освіти, викладачів, аспірантів, наукових співробітників; компіляції частин запозиченого тексту без введення їх у цитати.

3.8 Оцінюючи кваліфікаційну роботу, екзаменаційна комісія враховує зміст доповіді випускника, аргументованість його відповідей на запитання, якість, практичну значущість, вміння захистити сформульовані положення та висновки, якість оформлення кваліфікаційної роботи, оцінку керівника і рецензента, рівень поточної успішності, а також рівень теоретичної та практичної підготовки здобувача вищої освіти.

3.9 Оцінювання результатів виконання та захисту кваліфікаційної роботи відбувається за такими загальними критеріями:

Кваліфікаційна робота, в якій розкрито тему, прореферовані необхідні літературні джерела, проведено відповідні розрахунки, наведено необхідні графічні матеріали, сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування допускається до захисту, але не може бути оцінена вище ніж «задовільно – «Е».

Здобувач вищої освіти, який під час захисту надав більш повні відповіді на запитання членів ЕК, продемонстрував більш глибокі знання з теми кваліфікаційної роботи, може бути оцінений на «задовільно – «D».

Робота, в якій здійснено власне оцінювання використаних літературних джерел, самостійно проаналізовано підібраний матеріал, проведено всі необхідні розрахунки, наведено всі відповідні графічні матеріали, зроблено висновки та сформульовано пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими, може бути оцінена на «добре – «С».

Здобувач вищої освіти, який під час захисту надав більш повні відповіді на запитання членів ЕК, продемонстрував більш глибокі знання з теми кваліфікаційної роботи, проявив творчий підхід до вирішення практичних завдань за темою кваліфікаційної роботи може бути оцінений на «добре – «В».

Робота, в якій зроблено власне оцінювання різних літературних джерел, використано інженерні методи розрахунків, зроблено власні дослідження і всі необхідні розрахунки; наведено всі відповідні графічні матеріали; аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції може бути оцінена на «відмінно – «А».

3.10 Рішення щодо підсумкового оцінювання приймається більшістю голосів членів екзаменаційної комісії за результатами публічного захисту з урахуванням висновків рецензента (відгуку за наявності).

4 Порядок присвоєння кваліфікації

За результатами успішного публічного захисту екзаменаційна комісія приймає рішення щодо присвоєння кваліфікації бакалавра з машинобудування за спеціальністю G11 Машинобудування (спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання) і про видачу випускнику диплома державного зразка.

5 Перелік нормативних документів, на яких базується програма атестації

Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітньо-професійна програма «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю G11 Машинобудування (спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання) галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво базується на:

– Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII в редакції від 08.12.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 27.08.2026).

– Наказ МОНУ №1625 від 19.11.2024 р. Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/re43178?an=2> (дата звернення 27.08.2026).

– Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 13 – Механічна інженерія, спеціальність 133 – Галузеве машинобудування. Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. № 806.

– Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 № 519) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення 27.08.2026).

– Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003: 2010 (у редакції Наказу Міністерства економіки України 16.01.2024 р. № 1410). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text> (дата звернення 27.08.2026).

– Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.- уклад.: В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В.

Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / за ред. В. Г. Кременя. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с.

– Освітньо-професійна програма «Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю G11 Машинобудування (спеціалізації G11.03 Технологічні машини та обладнання) галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво.

– Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті.

– Методичні рекомендації з розроблення освітніх програм I-III рівнів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

– Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Полтавському державному аграрному університеті.

– Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

– Методичні рекомендації з розроблення освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми I-III рівнів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

– Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

– Кодекс академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету.

– Порядок перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.

– Правила використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі Полтавського державного аграрного університету

– Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи за освітньо-професійною програмою «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю G11 «Машинобудування» спеціалізацією G11.03 «Технологічні машини та обладнання» галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво. Попов С. Полтава: ПДАУ, 2026. 35 с.